گەمەی گۆڕینەوەی
قەرەوێڵەکان

لەوە دەچێ من هەر لەم بیمارستانە لە دایك بووبم، هەر لەم قاوشەو لەسەر هەمان ئەو قەرەوێلەیەی کە هەنووکە لەسەری پاڵکەوتووم‌و بە درێییەوە خۆم خستۆتە سەر باڵی چەپم‌و ئەو چیرۆکەی خۆمتان بۆ دەنووسمەوە، ئەو چیرۆکەی نە سەرەتایەکی دیارەو نە کۆتایی دێ، ئەو چیرۆکەی سەد جارە بینووسمەوە تا بگات بە ئێوەو فریام کەون، وەلێ ناگات‌و ئێوەش نایەن، گرێ چنی ئەم چیرۆکە جگە لە گرێی دڵی خۆم هیچی دیکە نییە، تانوپۆکەشی جگە لە گینگڵ‌و خۆخواردنەوەم هیچی دیکە نییە، سەرەتاکەشی زریکەو واقەیەکەو کۆتاییەکەشی گریانێکی ئەبەدی‌و خەونی سەرفرازییەك کە هەرگیز نایە. من هەر ئەوەندە لە مێژووی خۆم دەزانم کە لە رێی نەشتەرگەرییەکی قەیسەرییەوە لە سکی دایکم دەریانهێناوم، هەر هەمان ئانوسات بەسەر بوونی منەوە ئەو مردووە. من مەرگی دایکم لەو ژنانە بیست کە جاروبار هەر بە رێکەوت لە بەردەم پەنجەرە کراوەکەی مندا هەڵوەستەیەك دەکەن‌و وردو درشتی ئەو زان‌و مەرگەم بۆ دەگێڕنەوە، هەر جارەو بە جۆرێك، هەندێك جار بەدەم گێڕانەوەی ئەو چیرۆکە بەشەڕ دێن‌و من دەبمە بیانووی شەڕی گەرمی ئەو ژنە نەخۆشانە، دەست لە تیتکی یەکدی دەنێن‌و دەنێو ئەو جەنگە بێتامەدا بەشی من، بۆ هەمیشە، چەند تف‌و جنێوێك دەبێ، ئەو ژنانە دەمەو ئێواران، وەختێ زەردەپەڕکەوتن، قاوشەکانیان جێدێڵن‌و دەرژێنە ناو باخچەکانی بیمارستانەکە، ئەوە تاکە وەختێکە خۆ تێکەڵ بە پیاوە نەخۆشەکان بکەن‌و وادەی ژوانیش، ژوانی نیوەشەو، لەو

پیاوانە وەربگرن کە تۆزە هێزو شەنگێکیان تیا ماوە، بیمارستان دەبێ بە دەعبایەکی زەبەللاح و درەوشانەوەی خۆری سووتاو لەسەر شووشەی پەنجەرەکان، پەنجەرە داگیرساوەکان، جگە لە ترس و خەم هیچی دی بەسەر ئەو نەخۆشانەدا نارژێنێ، بیمارستانیش وەك دەعبایەك كە سەد چاوی خوێنینی هەبێ" دەوەستێ لە ئاوابوونی خۆر دەڕوانێ و بێباك لە دڵتەنگی دەردەدارەکانی دڵ و چاوەکانی بۆ چڕی تاریکی دەکاتەوە، هەر هەمان وەختە کە من حەز دەکەم پەنجەرەکەم بکەمەوە و لە درەختەکان رابمێنم، لە شینایی ئاسمان و سووتانی تەشك و تیرێژی هەورەکان، گوێ لە ورشەی گەڵاکان و چریکەی مەلان بگرم، هەر هەمان ئەو ساتەیە کە ژنەکان لەودیو پەنجەرەکەمەوە پیاسە دەکەن و بە چرپەوە باسی دەردو درم و دامەنی خوێناویی خۆیان دەکەن، باسی ئەو پیاوانەی کە بە دزی پزیشکەکان و پەرستارەکانەوە، دەنێو ئاودەستخانەکاندا، ژوانیان دەگەڵ دەبەستن، باسی ئەو منالانەی لەم بیمارستانەدا بەخێویان کردن، کەچی کە گەورە بوون برانە نەخۆشخانەیەکی گەورەتر.. دوورتر، ئەو ژنانە ناچارم دەکەن پەنجەرەکەم دابخەم و لە پشت جامەکەوە لە زەردەپەڕی نەخۆش بڕوانم و لەگەڵ خۆری خزاودا رۆحم ئاوا دەبێ و.. هۆن هۆن بۆ خۆم دەگریم، چاوانم ناسڕم، لەودیو فرمێسکەکانمەوە زەریایەکی سوور هەڵدەستێ و لەگەڵ مندا خۆری تیا دەخنکێ.

تۆ بڵێی گەر دایکم نەمردبایە.. وەك زۆرێك لەو ژنانە دڵڕەق بووایە.. دڵڕەقییەك کە تەنیایی و دەردو چاوەڕوانیی مەرگی

بێوادە لە رۆحی ئەواندا چاندوویەتی؟

من کە چاوم کردەوەو هەناسەم دا.. کە گەورە بووم: جگە لە سەدەها پزیشكو پەرستارو پیاوانو ژنانی سپی پۆشو هەزارەها نەخۆشو دەردەدار هیچی دیکەم نەدی، رەنگی سپیی بەروانکەی پزیشـکەکانو پەرسـتارەکانو دیوارەکـانو متیلـی بـالیفو دۆشـەگەکان هەمیشـە بـە شـەوارەی دەخسـتم، بـە راڕەوەکـانو قاوشەکاندا هەرهەمووان بە نێو یەکدیدا دەچن، ساتمە لە یەکدی دەکـەن، لـە یەکـدی دەڕەونـەوە، بـە تـرسو گومانـەوە لـە یەکـدی رادەمێـنن، مـەرگ لـە چـاوانی یەکدیـدا دەخوێننـەوەو شـەرم دایانـدەگرێ، چـەندەها جـار دیومـە: بەریەککـەوتنی عارەبانـەی نەخۆشـەکان، ئـەو وەختـەی لـە ژوورەکـانی نەشـتەرگەرییەوە دەهاتنـە دەرێ، بـە دەم بـای غـارەوە نەخۆشـەکان دەپـەڕینو بەردیوارکەوتنو مەرگی بەر لەوە ئاگاهاتنەوەیان یەکێك بوو. من جگـە لـە داوو دەرمـان، پاشـەڵی رووتو دەرزی لێـدان، ئـاو هەڵواسین، میزو گوو بە خۆداکردن، تفو بەڵغەم بە دیواردادان، ناڵـەو گریـانو دادو فیغـان، زریکـەی بـوونو زریکـەی گیانـدان: هیچی دیکەم نەدیوەو نەبیستووە. لەوەتەی ئەم بیمارستانە هەیە ئاودەستەکانی بەرناکەون، هەمیشە گیراونو ئێمەش هەرهەموو بەلەفرکێمانەو رەوانین، لە بۆنی کوشندەی دەرمان هیچ بۆنێکی دیکەم نەکردووە، لە دیمەنی مەرگی ناوادە بترازێ هیچ شتێکی دیکەم نەدیوە، مەرگی جۆرەها کەسو تەمەن: منداڵ، گەنج، پیر، ژن، پیاو، کچ. کەسێك نییە لەم بیمارستانە پێبکەنێ، کەسێك لێوی خەندەیەکی مردووی لەسەر نانیشێ، قورگی قریوەیەکی

خنكاوی نییە، تاكە ژێیەكی ژەنگداری لاوژەیەكی برینداری لە گەروودا نییە، هەرهەمووان تووڕەو تۆسن، دڕدۆنگو بێ میهرو سۆز، تەوێڵەكان گرژو پڕ چرچو لۆچ، لێوەكانیش داكەوتە لە ژێر باری خەمێكی ناقۆڵادا، لەوەتەی لێرەم چاوەڕێی پڕشنگی نیگایەكەم لە چاوی كچێكدا كە سۆز یان بەزەیی هەبێ بۆ من: نییە، دەست بەسەرداهێنانێكی دایكانەی ژنێك بۆ من: نییە. بەدبەخترین پیاو ئەو پیاوەیە كە نە دایكی هەیە، نە خوشكو.. نە دەستگیران. من لە هەموو پیاوەكانی ئەم بیمارستانە بەدبەخترم، چونكە ئەوانی دی، گەر بە رێكەوتیش بێ و بۆ تەنها جارێكیش بووبێ، بە پێی خۆیانو بەدزییەوە دەچنە ژوان، وەلێ منێكی ئیفلیج كە بەم قەرەوێلەیەوە نووساوم: تەنها ژوانێك بۆتە مەحاڵ.

ئەم بیمارستانە زۆر لەوە گەورەترە كە خەیاڵی منێكی ئیفلیج بۆی بچێ، من لەو كوڕو تۆلازو پیاوانەم بیست كە هەوڵی هەڵاتنیان دابوو.. وەلێ نائومێانە گەڕابوونەوە، یان وەك خۆیان دركاندیان: كەوتبوونە دەست پاسەوانو یاساوڵەكان، ئەوان بە حەسرەتی كۆمەڵە كەسێكی نائومێدو دۆڕاوەوە دەیانوت: تا بڕۆی.. ناگەی بە دیوارەكانی.

شەوێكیان خەونم بەوەوە بینی كە بەسەر عارەبانەكەمەوە تیژ دەڕۆمو قاوشەكەو ڕاڕەوەكان جێدێڵم، حەوشەی پانو بەرینی بیمارستانەكە، لە دەروازە سێ دەرییەكەوە تێدەپەڕمو دەكەومە ناو شارێكی زۆر قەڵەباڵغ، شارێك لە شاری خەونەكان، خەڵكەكەی هەر لە هیچە پێدەكەنین، ویستم ئەو خەونە بهێنمە دی. ئێوارەیەكی درەنگ بە بیانووی هەناسە هەڵمژینێكی پاكەوە،

گوایە مەستی ئەوەم هەیە پیاسەیەك بكەم" بەزەیی پەرستارێکم جوولاند، ئەویش برینپێچێکی دیکەی بانگ کرد، بە هەردووکیان منو عارەبانەکەمیان لە پێبلیکە زۆرەکانی بەردەمی قاوشەکان رزگار کرد، بەسەر شۆستە پێچاوپێچەکاندا ملم نا، ئەوەندە هەردوو باسکم خولاندەوە تا هەردوو شانم کەوتنە خوارێ، زۆر رۆیشتم.. تا شۆستەی کۆنکریت هەبوو خۆمو عەرەبانەکەم تیژ دەڕۆیشتین، پاشان خۆم بەردایەوە بەو نیازەی بگەمە ئەو دەروازە سێ دەرییەی لە خەونەکەمدا دیبووم، تا هێزم تیابوو لەسەر لەپو بە سکەخشکێو سنگەخشکێ هەردوو قاچەکانم بە دوای خۆمەوە رادەکێشا، سینەو دەموچاوو هەردوو لەپو سەر ئەژنۆکانم زامار بوون ئەوەندەی لە دڕكو داڵ بخشن، سەرم هەڵبڕی، لە بری شارە قەڵەباڵغەکەی ناو خەونەکە" دیوارێکی ئەستوورو بڵندی تاریکیم بینی، ناچار لە ترسانا، ترس لە تەنیاییو تاریکی تا توانام هەبوو هاوارم کرد: هێی خەڵکینە فریام کەون، دوو یاساولی چەتەوڵ بە دەنگمەوە هاتن، سەرلەنوێ منیان کێل کردەوە، خستمیانەوە سەر چەرخەکە، بە نۆرە بەنێو دڕكو داڵی زۆری وشکەوەبووی حەوشەی پشتەوەی بیمارستانەکە منیان هێنایەوە قاوشەکە، دەستیان دایە بن باڵەکانمو لەسەر قەرەوێلەکەم پاڵیان خستم، پەتۆکەیان لەژێر قاچەکانمەوە دەرهانیو دایانپۆشیم، فەرمانیان پێکردم کە وەختی خەوتنەو دەبێ بنووم، کە جێیانهێشتم من لەژێر پەتۆکەدا دڕکم لە ئەژنۆکانم دەردەهانی.

سەرەتا لەقاوشی مناڵەکان بووم، کە سمێڵم گووگرە بوو.. گواستمیانەوە قاوشی مێردمناڵەکان، کە گەیشتمە تۆغیانی

ئەوەی ردێن بتاشم هێنامیانە قاوشی پیاوەکان.

قاوشەکانی کچەکان و ژنەکان و پیرەژنەکان جیا بوون، بەڵام بۆ هەمیشە تێکەڵ دەبوون. من نەمدی بوو.. بەڵام لە هاوڕێکانم بیست.. نا.. من درۆ دەکەم، لەم بیمارستانەدا هیچ هاوڕێیەکم نییە، من لە نەخۆشەکانم بیست کە قاوشی وا هەیە هەرهەمووی ئافرەت یان پیاوی کەڕولاڵن، هی کوێرەکانیش جیان، کەس نەیدەوێرا توخنی قاوشی وەرەمدارەکان و سیلدارەکان بکەوێ، یان قاوشی ئەو پیاوانەی سوزەنکیان هەبوو، ئارامترین قاوش بۆ من قاوشی ئەو پیاوانە بوو کە شێرپەنجە هەناوی دەخواردن، کەچی ئەوان وەك ئەوەی خەویان لێبکەوێ: هێدی و هێمن دەمردن.

بیرم نایەو بڕوا ناکەم بۆ تەنها شەوێك ئاسوودەو ئارام خەوتبێتم، شەوان بە دەم هاوارو ناڵەو نرکەی نەخۆشەکان هەراسان دەبوومو خەوم دەزڕا، جگە لە کونی چاوم، هەموو ئازای جەستەم دەرزی ئاژن بوو، من نەمدەزانی بۆچی ئیفلیجێکی وەکو من لە بەیانییەوە تا شەوخەوتنان شرینقە لەسەر شرینقەم لێدەدەن، پزیشکەکانیش پتر لە کەڕولاڵ دەچوون، قەت نەبوو جارێك لە جاران، گەر بە هەڵەش بێ یان رێکەوت وەڵامی پرسیارێکم بدەنەوە، جارێکیان پیرە نەخۆشێك کە هەر لەو بیمارستانە لە دایك ببوو، سوێندی خوارد کە پزیشکەکان دەمیان دووراوەتەوە، پێی دەوتم: ئەگەر ئەمجارە دەرزییان لێدای، لێیان ورد بەرەوە، لەودیو دەمامکانەوە دەمی دووراویان دەبینی، بڕوام نەدەکرد.. تا رۆژێکیان هەر بە رێکەوت پەتی بەستراوی پشت

سـەری پزیشـکێك پسـاو دەمامکەکـەی کەوتـە سـەر عارەبانەکـەی بەردەستی کە پڕبوو لە چەقۆو نەشتەرو مقەستو پەمۆو دەرزیو خامی خوێناوی، پزیشکەکانو پەرستارەکان حەوسەڵەی ئەوەیان نـەبوو کـە بـە ئامـاژەش پێمـان بڵـێن: دەرپـێ داکەنـە، کراسـەکەت هەڵکـە، بکـەوە سـەردەم، قۆڵـت رووت کـە، هـەر بەسـەر جلەکانـەوە دەرزییـەکانیان تێڕادەکـردین، کـە پـتر لـە گەسـتنی دووپشـکێك دەچـوو، بـۆنی داوو دەرمـان هەراسـانی کردبـووین، ناڵـەو نرکـەو هـاتو هـاواری دەردەدارەکـان، کتـوپڕ پزیشـکێك بـە هەڵـەداوان دەهـاتو دەرزییـەکی لـە یـەکێ لـەو نەخۆشـە دەم بـەهاوارە دەداو خپ دەبوو، وامـان دەزانـی دەرزیـی خەوتنـە، کەچـی نیوەشـەوێکی درەنـگ چواردەسـتە هـەڵیان دەگـرتو دەیـانبردە دەرێ، دەنێـو تاریکیـدا، کـەس نـەزانم" متیـلو بەرگـە سـەرینو دۆشـەگو پـەتۆ چـڵکنەکانیان دەگـۆڕیو هـی تازەیـان دەهـانی، ئـەو ناوەیـان لـە خوێنو میـزو رشانەوەو گـوو پـاك دەکـردەوە، لـە چاوتروکانێکدا چواردەسـتە نەخۆشـێکی دیکـەیان دەهـانی، نیـوەمردوو پاڵیـان دەخستو دەنێو نرکەو ناڵەی ئێمەدا جێیان دەهێشت.

کەسمان ناوێکی نەبوو، هەر یەکەو بە جۆرێك بـانگ دەکراین: هێی شەلەی قون خوار، فەلەج، خێلە، کەڕیڵە، لاڵە پتـە، مل خـوار، بێ قوون، قەمبوور، مەزمەعیل، نۆپل، میزکەر، بـێ دەمـار، سـیرمە، لاســووتاو، گۆجــە.. دەیــەها نــاوی وا کــە دیســانەوە وەبــیری دەهێنایینەوە کە ئێمە لەم بیمارستانەدا نەخۆشی ئەبەدین.

هـەر کـە فـامم کـردەوە خولیـای دۆزینـەوەی بـاوکم لـە کەللـەی دام، وەلـێ مەحاڵ بوو لەو بیمارستانەدا بگـەم بـەو خەونـە دێرینـە،

هەر لەوساوە تا هەنووکە، هەر بۆ مەزاق، نەخۆشەکانی دیکە سەدەها کەسیان کرد بە باوکم، هەمووشیان لەو نەخۆشە نیوەمردووانە بوون کە بە پەلە دەبرانە هۆڵی نەشتەرگەریو نەدەهاتنەوە دەرێ، ئەو سەدەها جارە بۆنی خوێناوی یەکە یەکەی ئەو پیاوانەم دەبردە ژێر پەتۆکەو بەسەریدا دەگریام، دەگریام بەسەر بۆنی باوکە ساختەو درۆکان، دەگریام بۆ مەرگی ناوادەو کتوپڕیان، ئەو پیاوانەی بە پرتاو بە بەردەمی قاوشەکەی ئێمەدا رووەو مەرگ رادەفڕێنران، کەس نەبوو لەو بیمارستانەدا دوو سێ جار سکی هەڵنەدڕابێ، بە بیانووی نەشتەرگەری دڵ، گورچیلە، گەدە، بە بیانووی سندانو شێرپەنجەی جەرگو ناو هەناوەوە.. هەرهەموویان دڵو گورچیلەو سیو جگەرو ئەندامانی دیکەی لەشمان گۆڕابوو، نەخۆشی وا هەبوو تا بەیانی گینگڵی دەداو دەگریاو پڕ بە قاوشەکە هاواری دەکرد:

(**ئەی هاوار خەڵکینە.. من دەمێکە دڵم دزراوە!**).

یەکێکی دیکە واهیمەی چاوگۆڕین وا شێتی کردبوو، شەوان یەکە یەکەی نەخۆشە هیلاکەکانی لە خەو هەڵدەستاندو بە تیشکی چرایەکەوە لە چاوانیان ورد دەبۆوە. نەخۆشەکان بە چرپەوە بەیەکدیان دەوت: ئێمە لێرەین تا بازاڕی گورچیلەو دڵو زراو فرۆشتن لە مەملەکەتێکی دیکەدا گەرم بێ، مەملەکەتێك کە پڕە لە شەقامو رووبارو دارستانو مەردوومی تەندروست، هەر بۆیە قەمبوورێك بە فیزێکەوە بەناو قاوشەکەدا پیاسەی دەکردو هەمیشە بە دەم وڕێنەوە دەیوت:

(**من یەك گورچیلەم ماوە.. گورچیلەیەکی من بە پادشای**

مەملەکەتێك فرۆشراوە(١).

شەوانی پڕ لە نرکەو ناڵەو کۆکین و گریانی ئێمە کۆتایی نەدەهات، تەنها وەختێك کە خۆشبەخت دەبووین، ئەو وەختە بوو کە پیاوێکی کەڵەگەت و نورانی دەهات، بە خۆو بە جبەیەکی رەش و مێزەرێکی سپی و کتێبێك بە بن باڵییەوە، لەتاو بۆنی ناخۆشی قاوشەکان دەمامکی دەبەست، لە پشت دەمامکەکەوە، بە دەنگێکی خنکاوەوە، شەوانی پڕ دەکردین لە خەونی خۆش، خەونی وا کە قەت حەزمان نەدەکرد لێی وەئاگا بێین، بەڵێنی پێدەداین کە لە پاش مردن دەچینە شوێنێك ناوی (بەهەشت)ە، لەوێدا نە شەل هەیەو نە کوێر، نە کەڕ هەیەو نە لاڵ، نە لەدایکبوون هەیەو نە مەرگ، باخێکە پڕ لە میوەو جۆگەی شیر، بەقەد ژمارەی ئەو ئاخ و حەسرەت و هەناسە ساردانەی بۆ ئەو کچ و ژنە نەخۆشانەی ئێرە هەڵیدەکێشن، ئەو کچ و ژنانەی بە تەنها لە پشت پەنجەرەکانەوە دەیانبینن، لەوێندەرێ هەر پەریزادەیەو لە بن درەختێکدا رێت پێدەگرێ، یەکە یەکە بەسەر قەرەوێڵەکاندا دەگەڕاو دەستی میهری بەسەر تەوێڵی ئارەقاویماندا دەهێناو وەك کۆمەڵێ منداڵی کفت و ماندوو دەیخەواندین و دەیچرپاند:

(**بنوو رۆڵەکەم.. بەقەد برینی لەشت، لەو باخە دوورەی بەهەشتدا.. گوڵ و پەریزادە چاوەڕێتە..**(١)).

دەخەوتین هەمیشەش لەناو لەپی ئەودا بۆنی جێماوی ئەگریجەو پەرچەمی ژن و کچە نەخۆشەکانی ناو قاوشەکانی دیکە کاس و وڕی دەکردین، ئەو بۆنەی نەخۆشی و مەرگ-یش

نەیکوشتبوون.

خودایە.. چەندە بەغیلیمان بەو پیاوە دەبرد کە بۆنی ژنی لێدەهات، هەر دەتوت تارماییەکی جوانی ناو خەونەکانە.. دێو دەڕوات.

شەوەهای شەو، دوای سەفەری ئەو، من خەونم بەو بەهەشتەوە دەبینی، بەڵام هەزار ئەفسووس.. لەوێش نەمدەتوانی بە پێی خۆم بڕۆم، هەمیشە وەك هەنووكە ئیفلیج و بەسەر چەرخەکەمەوە بەند بووم، کە دەگەیشتمە جۆگەلەی شیرو هەنگوین، ئەوەندە تینوو دەبووم کە ناچار بووم خۆ دووقەد کەمەوە و بنوشتێمەوە، سەنگم نەدەما و رووەو قوڵایی جۆگەلەکە سەرانگرێ دەبووم و دەنێو هەنگوینێکی لینج و تاڵدا دەخنکام، لەتاو خنکانی خۆم رادەپەڕیم، جارجاریش دەمدی: کچێك کە کراسێکی شین و زۆر تەنکی لەبەردا بوو، بە نێو گوڵزارەکاندا، بێ ئەوەی پێی بەر چیمەنەکە بکەوێ، رایدەکرد و تاوێ دەفڕی، بە خۆم و چەرخەکەمەوە دوای دەکەوتم، بڕای بڕ نەمدەگرت، هەموو جارێك لە نێو بێشەڵانێکی چڕدا لێم بزر دەبوو، دەگەڕام.. دەگەڕام، کەچی کتوپڕ پڵنگێکی بەڵەکم لێپەیدا دەبوو، بە یەك قەڵەمباز تاوی دەدامێ و دەیخوارم، دەنێو کەڵبەکانی وەئاگا دەهاتم.

بە عەزرەتەوە بووم جارێك لە جاران دایکم میوانی خەونێکم بێ، تا دەبوورامەوە و دەخەوتم دوعام دەکرد و دەگریام.. کەچی هەرگیز نەدەهات، نەك هەر من.. بگرە هاوەڵەکانیشم پڕبەدڵ تێر دایکی خۆیان نەدی بوو، بۆنیان نەکردبوون، ساڵی یەك دوو جار

بە پەلە کۆیان دەکردینەوە، یەك دوو باوەش‌و ماچی بە پەلەو چەند تکە فرمێسکێك‌و هەناسەی ساردو دڵ داخورپان.. ئیدی هەر کەسەو قاوشی خۆی، ئەو تەنها وێنەگرەش کە بە قاوشەکاندا دەسووڕایەوە، بە خۆو بە کامیرای فلاشدارەوە، تەنها ئەو وەختە وێنەی نەخۆشەکانی دەگرت کە پزیشکەکان دەیانزانی هەرچەند سەعاتێکی دیکەیەو دەمرێ، ئەو وێنانەش دەخرانە ناو فایلەکان‌و لەپاڵ هەندێ زانیاری‌و مێژووی پەیوەندیدار بەو نەخۆشانەوە فڕێ دەدرانە ناو دۆڵابەکانەوە، هەر ساڵەو جارێك دەماندی، دەنێو حەوشەی بیمارستانەکەدا گردێك لەو فایلانە هەڵدەدرانەوەو دەسووتێنران، ئێمەش لەودیو پەنجەرەکانەوە، سەرکزو مەلوولانە، لەو گڕە بڵندە رادەماین کە بە لرفەلرف ئاسمانی بیمارستانەکەی پڕ دەکرد لە دووکەڵ، ئەو شەوە خەومان دەزڕاو لەژێر پەتۆکاندا دەگریاین، دەمانزانی رۆژێك دێ‌و هەریەکەمان دەبێ بە فایلێك‌و دەسووتێ، کەس.. هیچ کەس بە ناوونیشانمان نازانێ، رۆژی دواتر، بێجگە لە من، نەخۆشەکانی دیکە دەچوونە سەر خۆڵەمێشی جێماوی پاش سووتانی فایلەکان، هەر بە رێکەوت لەتە وێنەی مردووەکان‌و پەڕەی نیوەسووتاوی پڕ لە شەڕە پشیلەی پزیشکەکانیان دەدۆزییەوە، کەچی قەت نەبوو جارێك لە جاران بە رێکەوتیش بێ نەخۆشێك وێنەیەکی نیوە سووتاوی دایك‌و باوکی دەنێو ئەو خۆڵەمێشەدا هەڵبگرێتەوە، وێنەکان وا رەش هەڵدەگەڕان کە زۆر بە زەحمەت خاوەنەکەی بناسرێتەوە.

هەر لەم بیمارستانەدا خوێندنەوەو نووسینیان فێر کردین تا

بتوانین خشتەی خواردنو دەرمانەکانمان بزانین، جگە لە مێژووی دەردو درمەکان هیچی دیکەمان نەدەزانی، دەشمانزانی یەکەمین دامەزرێنەری بیمارستانەکە کێ بووە، ئەو پیاوەی کە وێنەیەکی گەورەی لە هەرهەموو قاوشەکاندا، بە دیوارەوەو لەنێو چوارچێوەیەکی زێڕیندا هەڵواسرابوو، وێنەیەك لەو وێنە کۆنانەی کە پڕە لە سامو ترسو هەیبەت، سمێڵو ریش تێکەڵ، ماشو برنجی، دوو چاوی گەشو کراوە کە پڕبوون لە پڕشنگێکی تێکەڵ لە میهرو تووڕەیی. دوا سەربوردەی ئەو پزیشکەش ئەوە بوو کە تا هەنووکەش ماوەو سەرگەرمی دامەزراندنی دەیەها بیمارستانی دیکەیە، پیریی پەکی نەخستووە، بیمارستانی وا کە لەوەی ئێمە گەورەترن، ئەم پیرە پزیشکە بە دەستی خۆی حیکمەتێکی نووسیبوو کە بەسەر سەری هەرهەموومانەوە هەڵواسرابوو:

(**ئەم دونیایە جگە لە بیمارستانێکی گەورە هیچی دیکە نییە!**).

بیستمان کە خۆی دەستو قاچێکی دەستکردن.

ساڵی جارێك مامۆستایەکی پیرو کەنەفت دەهاتو یەکە یەکە ئیمتحانی دەکردین: لە مێژووی پەیدابوونی دەردو درمەکانو ناوی دەرمانەکان، چۆنیەتی بەکارهێنانیان، رەنگەکانیان، تامەکانیان، بۆنیان، تەمەنی گیرانەوەیانو بەسەرچوونیان، ئێمە کە ناوی خۆمان نەدەزانی، دەبوو ناوی هەرهەموو دەردو دەرمانەکان بزانینو ئەزبەریان بکەین، ناوی هەموو ئەو پەرستارو پزیشکانەی لە خزمەتی ئێمەدا مردنو ئەوانەشی کە ماون، زۆر بوون ئەو نەخۆشانەی لە ترسی دەرنەچوونو سزا نیوەشەو دەمردن.

کەسمان رووخساری خۆی نەدەدی، کەس لەتە ئاوێنەیەکی پێ نەبوو، زوو زوو بەیەکدیمان دەوت:

(**ئەرێ چۆنم دەبینی؟**).

(**باشم؟**).

(**پیر نەبوویمە؟**).

(**سەرو ردێنم سپی نەبووە؟**).

(**زۆر لاواز نەبوویمە؟**).

(**رەنگی چاوم چۆنە؟**).

وەڵامەکانیش، هەرگیز، دڵخۆشکەرە نەبوون، کەس نەبوو بەزەیی بەوی دیکەدا بێتەوەو درۆیەك هەڵبەستێ.

شەوانە درەنگ، سەروەختی پشووی پزیشکەکانو پەرستارەکان، هەرجارەو دوو سێ گەنجی چاونەترسو سەرکێش، کە بۆ دواجار بۆنی مەرگ ئازای دەکردن، لەنێو ئاودەستەکانی پشتەوەی قاوشەکان ژوانیان لەگەڵ ئەو کچە نەخۆشانە دەبەست کە هالاوی بۆگەنی مەرگ لە دەمیانەوە دەهات، هەرلەوێ.. زۆر بە پەلە، بێ ئەوەی کەس دەموچاوی ئەوی دیکە ببینێ: دوو سێ ماچی بۆگەنو دەستلەملانێیەکی بە لەرزە لەرزو مردووانە، راموسانێکی بە پرتاو، دەست گۆج بوون بە دەم داکەندنی بە پەلەی دەرپێو هەڵدانەوەی کراسەکانەوە، دوو سێ حینگو خۆڕاتەکاندنو ئاهێکی پڕ لە شەرمو خنکاوو راکردنەوە بۆ ناو قاوشەکان. جاروبار تاوەکو ئاسوودە بنو بەکاوەخۆ دەست لەملانێی یەکدی بن، ناچار، ژوانیان لەو هۆڵە گرێ دەدا کە پڕبوو لە تەرمی مردووەکان، لەوێدا خۆیان

دەگرخانـدو درەنگـتر دەمانـەوە، پیاوەکـان دەیـانتوانی دەنێـو تاریکیدا دەست لە سینەو مەمکی ژنەکان بکوتن، کوێرانە هەر دە پەنجە بەرەڵڵا بکەن تا وردە ئاکارو رووخساری ماندووانەی ئەو کچ و ژنانە سەح بکەنەوە، تاوەکو دڵنیا بن لەوەی کە دۆستی یەك شەوەیان تارمایی و رۆحی مردووەکان نین، بەڵکو ئەوەتا لووت و گوێچکەو چەناگەو دەم و لێوو قژیان هەیە. هەندێ جار لە شەوانی زۆر تاریك و ئەنگوستەچاودا پیاوەکان پەلیان دەکوتا و بەسەر ژنە مردووەکاندا دەکەوتن و ئەو تەرمە ساردوسڕانە لەژێر قورسایی پیاوەکاندا دەیانتلقاند، هەندێکیان لە گەرمەی رامووساندا بەسەر تاڵترین حەقیقەتدا وەئاگا دەهاتن، ئەوکاتەی یاساوڵەکە بە چرایەکەوە دەهات و دەیدی پیاوەکان چوونەتە گژ ژنە مردووەکان، ئیدی لەگەڵ قریشکەی یاساوڵەکە چاویان دەکردەوە، چی ببینن؟ خۆیان دەبینی وا دەمیان خستۆتە ناو دەمی تەرمەکان و زەندەقیان دەچوو، لەژێر ورگی پەنماوی ژنەکانەوە سەرەتاتکێیان دەکرد، ئیدی دوای ئەوە بە دەم دەردێکەوە دەتلانەوە کە بگرە پزیشکەکانیش هیچ شتێکیان لەمەڕ ئەو دەردە نەدەزانی: سەرەتا بە لێوهەڵوەرین دەستی پێدەکرد، پاشان ددان کەوتن و دواجاریش بە هەڵوەرینی پەنجەکان کۆتایی دەهات.

ئەوە بە تەنها من بووم کە نەمدەتوانی لەسەر چەرخەکە راست ببمەوەو لەسەر هەردوو پێ بوەستم و کچۆڵەیەکی شەرمن و نەخۆش رامووسم، هەمیشە زوو دەخزامە ناو پێخەفەکەم بەو ئومێدەی خەوم لێبکەوێ و ئەو پەریزادە کراس شینە لە

خەونەکانما وەدەربکەوێ، منیش بەسەر چەرخەکەمەوە راوەدووی بنێم، کەچی هەموو جارێك دەنێو بێشەلانەکەدا لێم بزر دەبوو، دواجار دەبۆوە بە پڵنگە بەڵەکەکەو پەلامارێك‌و دەکەوتمە ژێر کەڵبەکانی، هەمیشە لەگەڵ زریکەو هاواری نیوەشەوانی من نەخۆشە نیوەمردووەکان رادەچەنین، کەس.. هیچ کەس خەونێکی خۆشی نەدەدی، ناچار هەندێکمان دەبوو درۆ بکەن‌و مۆتەکەکانیان بگۆڕنەوە بە خەونی خۆش، لەوەدا تەنها کەسێك کە حەکایەتخوانی خەونە جوان‌و پڕ درۆکان بوو کوڕە لاوێکی نابینا بوو، بە بازنەیەك لە نەخۆش گەمارۆمان دەدا، بە دەم گێڕانەوەی خەونەکان هەرهەموو ئازای جەستەی دەجوولاند، هەردوو ئەبرۆو برژانگەکانی، بە هەردوو دەست‌و هەردوو قاچەکانی دەدوا، خۆی وێك دەهێنایەوە، گرمۆڵە دەبوو تا پڕ چنگێکی دەمایەوە، پاشان خۆی لێکدی دەکێشایەوە وەك خەرتەلێك کە بیەوێ بفڕێ باڵەکانی لێکدی دەدا، دواجار کە دەگەیشتە دوا رستەی خەونە ساختەکەی بە هەردوو چنگ قژی پڕی خۆی دەردەهانی، هەندێك لە نەخۆشەکان بڕای بڕ خەونیان نەدەدی، بۆیە ناچار دەبووین بۆ چەندین جار خەونەکان بۆ ئەو نەخۆشە بێ خەونانە بگێڕینەوە، پزیشکەکانیش بە عەزرەتەوە بوون کە بزانن ئێمە چ خەونێك دەبینین، لە دەفتەرێکدا وردو درشتی خەونەکانی ئێمەیان دەنووسییەوە، هەندێ جار شێتانە دەستیان رادەوەشاند.. یانێ ها: دووبارەو.. سێبارەی بکەرەوە، خەیاڵی پڕ لە فیشاڵ‌و خەونی درۆو شپرزەیی‌و ترسمان لە پزیشکەکان وای لێدەکردین کە لە ناوەڕاستی گێڕانەوەی خەونەکاندا لاڵ بین.

وەڕسی و بێزاری لە خەون و خولیای درۆ، لە دەرمان و دەرزی، لــە بینینــی مــەرگی ســەدەها هــاوەڵ، لــە پیاســەی نــاو قــاوش و ڕاڕەوەکـان، لـە ژوانـی ژنـە مردووەکـان، لـە هـەڵاتن و نەگەیشتن بـە مەملەکەتەکانی ئەودیو شووره بڵندەکانی بیمارستان وایکرد تاك و تەرا خۆ بکوژن: لە ژەهرەوە بیگرە تا دەگا بە خۆخستنە خوارەوە لە سەربان، زوو زوو چنگێك حەبیان لە دەست یـەکێك دەردەهـانی، هـەبوو خـۆی بـە قـولاپی بنمیچـەوە هەڵدەواسـی، هـەبوو تەلـەکانی پاش نەشتەرگەری دەپچڕاند، یان دەمـامکی ئۆکسـجینی وەلادەدا، یــان بــە گوێزانێــك شــادەماری مەچــەکی چــەپی دەقرتانــد یــان ســۆندەی خوێنەکــەی. زۆر شــەو لــە شاتەشــات و داد و فیغــان و زریکەی لەناکاوی ژنەکان وەئاگا دەهاتین، گریـانی سـەدەها منـاڵی زەندەقچوو.. ئەو وەختەی ژنێك بە باڵایەك لە گڕەوە بەنێو قاوش و ڕاڕەوەکانـدا دەسـووتا و غـاری دەدا، پیـاوان لـە خـەو رادەچـەنین و توخمی ژنیان بە نەفرەت دەکرد کە نازانن چۆن خۆ بکوژن، لەودیو تەلبەنـد و شیشـەکانەوە، لـەودیو دیـوار و دەرگـا و پەنجەرەکانـەوە هاوەڵــەکانم ماچــی مردوویــان بــۆ کچــە نەخۆشــەکان هەڵــدەدا، ئەوانـــەی کـــە بـــە دەگمـــەن دەوێـــران بچـــنە ژوانـــی نـــاو ئاودەستخانەکانەوە، لـەو دوورەوە، هـەر بـە تەماشـا.. بـە نیگـای زەرد و مردووانـەوە لـە تارمـایی یەکـدی رادەمـاین، ئـەو وەختـەی لەژێر درەختەکانی بیمارستانەکەدا بە درۆی هەناسە هەڵمژینێکی پاك خۆمان لە قاوشەکانی ژن و کچەکان نزیك دەخستەوە.

بەیانیان زوو.. بۆمان هەیە لە خەو هەڵسین و لـە پەنجـەرەوە لـە کوژرانی کازیوە و ڕەوینەوەی تەمی بەیانی و گزنگی کزو شـەرمنی

خۆرهـــەڵاتن ببیـــنین، پاشـــان هەرهـــەمووان لـــە بـــەردەمی ئاودەستخانەکاندا گرد دەبینەوەو چاوەڕێی ئەو نەخۆشانەین کە ماوەیـەکی درێـژتر لـەوەی کەسـێك بتوانـێ چـاوەڕێ بـێ.. دەبـێ چاوەڕێ بین.. چاوەڕێی ئەوانەی یان سکیان دەچێ و رەوانن یان قەبزن و دەنقێنن، سەرلەئێوارانیش تا خۆر دەکەوێ لە زەردەپەڕ دەڕوانـین، ئـەوەیان رەنگـی پـەڕیوو زەردمـان زەردتـر دەکـات و هەرهەموومان لەگەڵ ئاوابوونی خۆر ئاوابوونی رۆژێکی دیکەی تەمـەنی خۆمـان وەبـیر دێتـەوە.. ئـەو رۆژە پـڕ دەردانـەی لـەو بیمارستانە بێهوودە بە (با)ی دەدەین.. بۆچی و لە پای چی؟ کەس نازانێ. هەندێکمان کە دواجار خۆر لە دەم کەل ئاوا دەبێ و هێدی هێدی تاریکی دەڕژێ وا بە کوڵ دەگرین تا نیوەشەو ژێر نابنەوە، ئەوانە ئەو نەخۆشانەن کە بڕوا ناکەن بەیانی بۆ جارێکی دیکە خۆر هەڵبێ و ئاسمان و بیمارستان رووناك ببنەوە، ئەوانەن کە زەندەقیان لە تاریکی چووەو تا نەبوورێنەوە خەویان لێناکەوێ، بەختەوەرترین نەخۆش ئەو کەسە بوو کە بێ داوو دەرمان، بێ دەرزی، بێ گریان بنوێ، بێ خەونی ناخۆش و نرکەو ناڵەو پرخاندن، هەندێ شەو لەسەر پرخاندن و ناڵەو هاوارو گرانی نەخۆشەکان دەبێ بە شەڕو تا بەیانی کەس ناسرەوێ. چەندەها جار هەر لەسەر ئەوەی کە نەخۆشێك لووتی گیراوەو دەپرخێنێ، بە دە نەخۆشی دیکە دەیانخنکاند، سەرینێکیان دەخستە سەر دەم و هەناسەیان لەبەر دەبڕی، خۆر ئاوابوون زێدە غەمناك و جەرگبڕە، چونکە مەرگی ئەو هەموو دۆست و هاوەڵانەمان دەهاتەوە یاد کە لە قاوشەکانەوە چواردەستە لاشەکانیان لەسەر

قەرەوێلەكان هەڵگیران و فڕێدرانە سەر تەختەی ساردی ناو هۆڵی تەرمەكان. شەوان كە دوا مۆمی قاوشەكەمان دەسووتێ و ئیدی دەكوژێتەوەو كەس ئەوی دیكە نابینێ، كوڕە جحێلەكان دەكەونە سەردەمو بە زیكە زیكێكی ناڕێك هەرهەموو ئاسمانی قاوشەكە پڕ دەبێ لە هەراو دەنگە دەنگ، تا دێ زیاتر هەوا پڕ دەبێ لە هەناسەو هانكە هانك، لە پاش تاوێكی درێژ پیاوە پیرەكان وەڕس و بێزارو داخدار جنێو بە توخمی نێرینە دەدەن.. بە تاریكی.. بەو شەهوەتەی ناهێڵێ مرۆڤ ئاسوودەو ئارام بنوێ، لەناكاو ئەو زیكە زیكە نەدەماو هانكە هانكی كوڕە دەردەدارەكان بەوە كۆتایی دەهات كە قاوشەكە بۆ چەند چركەیەك كپ و خامۆش دەبوو، جگە لە كۆكەو قرخەقرخ و خیزەی سینگی هەناسەسوارەكان و ناڵەی كتوپڕی نەخۆشێك هیچی دیكەت نەدەبیست.

ناخۆشترین شەوانێكی ئەو بیمارستانە ئەو شەوانەیە كە ساڵی دوو سێ جار چەندین لاوی لە خوێنگەوزیودا بە پڕتاو دێننە ناو قاوشەكانەوە، فڕكان فڕكان بەسەر عارەبانەكانەوە دەیانهێنن و دەیانبەن، هیچ شتێك نامێنێ خوێناوی نەبێ، كەسیش نازانێ لە كوێوە هاتوون، سك دڕاو سەرو گوێلاك شكاو، ئیدی لەو شەوانەدا نركەو ناڵەی بەردەوامی ئەو برینداران هەرهەموومان هەراسان دەكات، زەویی بەرپێیان بۆنی خوێنی لێدێ و ڕەنگی خوێن بەسەر هەموو شتێكەوە دەنووسێ، لە پاش تیماركردن.. دوای سێ چوار مانگ كە دەهاتنەوە سەرخۆیان، لە پاش چەندین نەشتەرگەریی قورس، ئەو وەختەی پرسیارمان

لێـدەکردن، هیچـیان بـیر نـەمابوو، سەرسـامو ئەبڵـەق لێمـان ورد دەبوونــەوە، رادەمــانو بــەس، کــە پرســیاری زۆرترمــان دەکــرد دەیاندایە پڕمەی گریانو ژیر نەدەبوونەوە، کە ژیـریش دەبوونـەوە بەدەم هەنسکەوە ئەوەندەی نەدەما سەریان بە رەگی ملەوە دەربێ.

مـن تـەنها کەسـێکم لـەم بیمارسـتانەدا کـە بـە دزییـەوەو لـە دەفتەرێکدا هەموو ئەو خەمو خوێناوە تۆمار دەکەم، تەقەت لـەژێر سەرینەکەمدا دەیشارمەوە، ئەو دەفتەرەم ئاسان دەست نەکەوت.. یان با بڵێم دەفتـەرەکان، لـە پـاش تکاو پاڕانەوەیـەکی زۆر بـەزەیی پەرستارێکی چاوڕەشو سپیکەلانە دەجووڵێنم، هەموو جارێك کە دەفتەرێکم دەداتێ.. پێم دەڵێ:

(**بە مـەرجی ئـەوەی چـی تیـا دەنووسـیتو چـی رەسم دەکـەیت.. من ببینم!**).

هەڵبـەت بـەڵێنی پێـدەدەم، کەچی کـە دوا لاپـەڕەی دەفتەرەکـە رەش دەکەمـەوەو ئاسـوودە دەنـووم، کـە بـۆ بەیانییەکـەی دەسـت دەبەم دەفتەرەکە بدۆزمەوە.. کەچی دەبینم لێیان دزیـوم، بـە هـەزار تــرسو نقــەنقو فەلاکەتــەوە یاداشــتەکانی خــۆم دەنووســمــەوە، خەونــەکانی خــۆم، تــرسو شــەرمو دوودڵــیم، هــی هاوەڵــەکانم، ژمارەی ئەو نەخۆشانەی لە رۆژێکدا، لە هەفتەیەکدا، لـە مانگێکدا دەمرن، ئەوانەی بە برینو بیمەوە تازە دێنو قاوشـەکان پـڕ دەکـەن لــە هەراوهــەوای مــەرگ، نــاوی دەردو درمــە تازەکــان کــە قــەت نەمبیسـتوون، دەرمـانی کـۆنو تـازە، وەلـێ بـەر لـەوەی دوا رسـتە تۆمـار بکـەمو قفڵـی دەم: ئـەو دەفتـەری یاداشـتەم لێـدەدزن.. کـێ دەیـدزێ؟ نـازانم، هـەموو جـارێکیش بەسـەر چـەرخەکەمەوە بـە نـاو

قاوشەکەو ڕاڕەوەکاندا دەخولێمەوەو هاوار دەکەم:

(**کێ دەفتەرەکەی دزیوم؟**).

کەس وەڵامم ناداتەوە، وەك ئەوەی هەرهەمووان کەڕو لاڵ بن.

پڕ بە ئاسمانی قاوشەکە دەقیژێنمو جنێو دەدەم:

(**بێ شەرەفینە.. دەفتەرەکەم بدەنەوە**).

لەتاو قیژەی ناقۆڵای من هەرهەموو نەخۆشەکان کاس دەبنو لەژێر پەتۆکانەوە سەر دەردێننو شێتانە لێم ورد دەبنەوەو پاشان پاڵ دەکەونەوە.

دواجار یاساوڵێکی کەتەو چەتەوڵ بە شەپازللەیەك پەناگوێم ئاگر دەداو چاوانم پڕ دەبن لە گریان، وڕو کاس دونیام لە بەرچاو تاریك دەبێ، جنێوی پیس بە دایكو باوکم دەدا، وەك مەلۆتکەیەك هەڵمدەگرێو فڕێم دەداتە سەر پێخەفەکەم، تاوێكو پەرستارێك دێو دەرزییەکم لێدەدا تاوەکو بسرەوم، جارێکی دیکە بە دەم تکاو پاڕانەوە دەگریمو داوای دەفتەرێکی دیکەی لێدەکەم، گومان لە دزینی ئەو هەموو دەفتەرە دەکاو.. کەچی دواجار دڵی نەرم دەبێ..

دەفتەرێکی دیکەو پڕکردنەوەو دزینیو شێتبوونی منو دەرزییەکی دیکەو سرەوتنو.. هەستانەوەو پاڕانەوەو دەفتەرێکی دیکەو دزینیو دەرزیو سرەوتنو.. دەفتەرێکی دیکەو.. دیکەو.. دیکەو.. دزینیان..

خودایە هاوار.. چەندە شەیدای ئەوە بووم مێژووی ئەو بیمارستانەو نەخۆشەکانی بنووسمەوە، بکەومە دوای نرکەو ناڵەکان، هەناسە مردووەکان، چەندە حەزم دەکرد وشەکانم بۆنی

خوێنیان لێبێ، زەردبن وەك رووخساری سیلدارەکان، رستەکانم درێژ بن وەك شەوانی درێژی خەوزڕان، قووڵ بن قسەکانم وەك برینی قووڵی گەنجە لە خوێن گەوزیوەکان، شێتانە ژمارەی کۆکینی پیرەمێردێکم تۆمار دەکرد ئەو وەختەی بۆ هەناسەیەك لە ئێمەو خودا دەپاڕایەوەو.. نەدەهات، زریکەی بێ ئامان و بێ شوماری ژن و کچە نامرادەکان، ژمارەی ژوانی بە پەلەو پچڕاوی نــاو ئاودەســتخانەکان، هــەڵاتنی ئــەو نەخۆشــانەی قــەت نەدەگەیشتنە ئەودیو شوورەی بڵندی بیمارستان، دەمویست بیخەمە ناو دەفتەرەکەم: هەرهەموو رۆندکە رژاوەکان، رەنگی کەم بە مۆرێکی تۆخ حەژمەتی کچە تەنیاکان، بیانووسمەوە هەرهەموو مۆتەکەکان.. وەلێ هەزار ئەفسووس.. لەوە دەچێ پزیشکێك، پەرستارێك، برینپێچێك یان یەکێ لە نەخۆشەکان بە نهێنیی ئەو دەفتەرەم بزانێ، بە نهێنیی ئەو لەزەتەی کە لە بیرمی دەباتەوە: من ئیفلیجم، لەوە دەچێ بە خەنی و خۆشی و شاگەشکەبوونم بزانن ئەو وەختەی سەرگەرمی رەسم و نووسینەکانم، داخیان ناچێ کە تامۆمی ژوور سەرم نەکوژێتەوە من ناخەوم، لەوە دەچێ بزانن ئەو تۆمارە ناگۆڕمەوە بە ژوانەکان.. وەلێ قەت نەیاندەهێشت تەواوی کەم تۆمارەکەم، هەر بۆیە کەس، هیچ کەس، تا هەنووکەش بە مێژووی ئەم بیمارستانە نازانێ، بە تەنها شتێك کە دەیزانین مێژووی ئەو پیاوە پڕ بە هەیبەتەیە کە وێنەی لە هەرهەموو قاوشەکان، بە دیوارەکانەوە، هەڵواسراوە، دامەزێنەری ئەم بیمارستانە، خۆ ژیان و سەرگوزشتەی پزیشکەکان و پەرستارەکان و برینپێچەکانیش هەر پڕ لەغزو پەنهان بوون، کەس

نەیدەزانی لە چ زەمانێکەوە لەو بیمارستانەدا نەخۆشین، بۆچی لێرە لە دایك بووین؟ بۆچی لێرە دەمرین؟ بۆچی تا ئەبەد نەخۆشینو ساغ نابینەوە؟ بۆچی بێ ناوین؟ بۆچی شوورەی چوار دەوری بیمارستانەکە ئەوەندە بڵندە کە دەبێ دە نەخۆش پشت بۆ یەکدی دابنێنەوە تا ئەوەی سەرەوە دەستی بکاتە تەلبەندەکانو هەرهەموو جارێکیش بەسەر یەکدیدا بڕمێن.

لە بیمارستانێکی وا گەورەدا هەمیشە بە هەڵەی نەشتەرگەری دەیەها کەس دەمردن، هەبوو گورچیلەی رزابۆوە، کەچی سکیان هەڵدەدڕیو بە دوای ئەو سندانەدا دەگەڕان کە لە گەدەی دابێ، هەبوو دەردە دڵی بوو، کەچی نەشتەرگەری زراویان بۆ دەکرد، هەبوو رۆماتیزم گێڕی کردبوو، کەچی لە گورچیلەیدا بەدوای وردە بەردەکاندا دەگەڕان، هەبوو شێرپەنجە جەرگی دەخوارد، کەچی نەشتەرگەری قوڕگیان بۆ دەکرد. زۆرجاریش دەبوو بە هەڵلاو مەزاق ئەو وەختەی چەقۆیەك یان نەشتەرێك دەنێو ورگی نەخۆشێکدا جێ دەما، ناچار سەرلەنوێ سکیان هەڵدەدڕییەوە، نەشتەرەکەیان دەردەهانی، کەچی لە تەنگە تاوی مقەستێکیان بیر دەچوو، ناچار بۆ جاری سێیەم سکیان هەڵدەدایەوە، ئەوکاتەی کە پزیشکەکانیش پێیان نەدەزانی، نەخۆشی سك هەڵدڕاو پاش ئەوەی بەنجەکە بەری دەدا شەوو رۆژێك لەسەر سەر دەخولایەوە تا دەمرد.

هەرچەند رۆژێك لەمەوبەر زانیمان کە ئێمە چەندە دزێوو ناشیرینین، چ زوو پیر بووین، زانیمان رەنگی ئێمەو رەنگی مردووەکان چەندە لە یەکدی دەچێ، ئەو حەڵەی چاوانی خۆمان

بینی" ئەوسا زانیمان کە مەحاڵە گلێنەیەك جێی ئەو هەموو ترسە لە خۆیدا کۆ بکاتەوە، تەوێڵی چرچ و لۆچاویمان، ئێسقانی دەرپەڕیوی هەردوو لا روومەتمان، ئەو رۆژە زانیمان کە چەندە ماندووین، چەندە لەو پیاوانە دەچین کە لە مۆم دروستکراون، ئەو وەختەی توانیمان دوای دەیەها پیلانی وردو رێك چنراوی شەوو رۆژانمان ئەو لەتە ئاوێنەیە لە گیرفانی یەکێك لە پەرستارەکان بدزین، ئیدی یەکەیەکە نەخۆشەکان لەتە ئاوێنەکەیان بۆ یەکدی رەت دەکرد، هەر نەخۆشەو سەیری رووخساری خۆی دەکردو دەیزریکاند، بە ترسەوە هەڵیدەدایە سەر پێخەفی نەخۆشەکەی تەنیشتییەوە، هەروەك بڵێی پەنگر بێ و هەڵیدا، جارێکی دیکە داوای دەکردەوە، لە رووخساری خۆی رادەما و هۆن هۆن دەگریا، ئەو لەتە ئاوێنەیە هەرهەموو قاوشەکانی کرد، وەك هەر شتێکی دەگمەن و سیحراوی لە شکان و بزربوونی دەترساین، دوای دزینی ئەو لەتە ئاوێنەیە گلەییمان لە یەکدی دەکرد:

(**بۆچی نەتوت کە من لە مردوو دەچم؟**).

(**بۆچی دەتوت: چاوت شینەو دڵت خۆش کردم؟**).

(**بۆ پێتان نەوتم کە من خێلم؟**).

(**بۆ نەتانوت کە هەموو سەرم سپی بووە؟**)

(**دەبوو پێم بڵێن کە لایەکی روومەتم سووتاوەو عەیبدارم**).

گلەیی و گازاندەیەکی زۆر، مەسەلە دزینی لەتە ئاوێنەیەك و رووخساری دزێومان نییە، بەڵکو دەبوو بیانوویەکمان هەبێ پێوەی سەرقاڵ بین، کاتێك بێ بۆ رەواندنەوەی وەڕسی و بێزاری، چەندین مانگ تێدەپەڕی و جگە لە مەرگی هاوەڵەکانمان هیچی

دیکـە نـەبوو کەمـەکێ سـەرگەرممان بکـات، هـەموو درۆو هـەموو راسـتییەك بـۆ ئێمـە چـونیەك بـوون، ئێمـە لـە گێچـەڵێك دەگـەڕاین خۆمـانی تیـا ون بکـەین. پـاش چاوەڕوانییەکی درێـژ دزینـی لەتـە ئاوێنەیـەك بـوو بـە بابـەتی هەرهـەمووومان، دەبـوو هـەر رۆژەو لای یەکێکمان بێ، بڕیارمان دا کە ئەگەر لـەلای هـەر نەخۆشـێك بزربـێ، یـان نهێنییەکـەی بگەیەنێتـە دەم پزیشـکێك یـان پەرسـتارێك: ئـەوە بـە هەرهـەموومان دەیخنکێـنین، چـەندە حـەزمان دەکـرد یـەکێك هەڵـەی وا بکـاو بـزری بکـات، یـان نهێنییەکـەی بـۆ پزیشـکێك رەت بکات، چونکە ئەوسا لـەو لەتـە ئاوێنەیـە رزگارمـان دەبـێ کـە رووی دزێوی خۆمـانی پـێ ئاشـنا کـردین، جگـە لـەوەی کـە کوشـتنی ئـەو نەخۆشە خیانەتکارە دەبوو بە بابەتێکی تازەو چەند شەوو رۆژێك پێـی دەژیـاین. تـا ئـەوەبوو رۆژێکیـان یـەکێك لەوانـەی بـە دەسـت شێرپەنجەی گەدەوە دەتلایەوەو نان‌و ئاوی پێ نەدەخورا" هـەر بـە ئەنقەسـت لەتـە ئاوێنەکـەی بەردایـەوەو شـکاندی، ئیـدی ئێمـە، بـۆ هەفتەیـەك، هەرهـەموو نەخۆشـەکان لـە ناوەڕاسـتی قاوشـەکە کـۆ دەبووینـەوە، شەو تەگبیرمان دەکرد چۆن چۆنی بیکوژین‌و کەس پـێ نـەزانێ، نەخۆشـەکە پەلـەی بـوو، دە جـاران پاڕایـەوە کـە ژەهرخـواردووی کـەین، بـە عەزرەتـەوە بـوو تـا زووە بمـرێ، کەچـی ئێمە بەکاوەخۆ پیلانـی کوشـتنەکەیمان دادەڕشـت، خـۆی لێـی ورد دەبـۆوە، خـەونی بـەو شـامەرگەوە دەبینـی کـە لـە ئـازارو هەلاهـەلابوونی گـەدەو داڕزانـی رزگـاری بـێ، هـەر رۆژەو پێشـنیارێکمان دەخسـتە بەرچـاوان، پێشـنیاری وا کـە رەت بکرێتـەوە، تـا بکـرێ بـۆ ماوەیـەکی درێـژتر لـە بـەردەم ئـەو گەمـەی

کوشتنە لەزەت بکەینو خۆ ماتەڵ بکەین، تا دواجار وەڕسو هیلاك بوو، دۆستانە بەوپەڕی میهرو خۆشەویستییەوە تکای کرد هەتا زووە بیکوژین، هەر کوشتنێك کە خۆمان پێمان خۆشە، چونکە هەموو جارێك درەنگی شەو دوا پیلانی کوشتنەکەمان دەخستە بەرچاوی تا ئەویش پێی رازی بێ، کەچی بۆ بەیانی یەکێك لە نەخۆشە پیلانڕێژەکان دەیوت:

(نەء.. بەدڵم نییە!)

دواجار بەدەم تلانەوە هاواری کرد:

(ئێوە هەرگیز هاوڕێو هاودەردی من نین، ئێوە لە شەرەفو بەزەیی بێبەرین، بۆچی نامکوژن؟ من ناو هەناوم دەسووتێو هەر دەڵێی سەد پیاو لە ناوەوە شەرە شمشێر دەکەن، کەچی ئێوەش هەر شەوەو نەخشەیەکی تازەی مەرگم دەخەنە بەردەست، بمکوژنو تەواو.. ئەگینا تا ماوم لێتان نابوورمو کە مردیشم گەردنتان ئازاد ناکەم).

وەلێ نا.. ئەوەندە بێکارو غەمگین بووین، ئەوەندە دەست بەتاڵو خانە خەراپو دەردەدار کە هەرگیز نەماندەویست ئەو هەلە لە کیس خۆمان بدەین، ئەوەندە نەخشەی کوشتنی ئەو نەخۆشەمان هێناو برد تا خۆی لە حەژمەتان بێ یان لە داخی چاوەڕوانی، یان شێرپەنجە هەرهەموو هەناوی خواردبێ: مرد، مردو فریای کوشتنەکەی نەکەوتین، ئەوەندەی بڵێی: یەكو دوو.. لە چاوتروکانێکدا تەرمەکەیان لابردو متیلو پەتۆو بەرگی سەرینو دۆشەگەکەیان گۆڕی، نەخۆشێکی دیکەیان هانی کە کتومت لەو هاوڕێ مردووەمان دەچوو. پرسیمان:

(تۆ چیتە؟).

ئاماژەی بۆ سەر ناوکی کرد، تێگەیشتین کە شێرپەنجەی گەدەیەتی، خەونمان بەوەوە دەدی چ رۆژێکەو ئەویش هەناوی داڕزێو دەستو پێمان ماچ بکات تا بیکوژین، ئێمەش بە بیانووی دۆزینەوەی شامەرگێکی پڕ لە ئاسوودەگی ئەمڕۆو سبەی پێ بکەین، ئاخر ئێمە لەو بیمارستانەدا هیچ گەمەیەکی دیکەمان نەدەزانی، جگە لە گەمەی کوشتنی هاوەڵەکانمان، ئێمە بیستبوومان لە بیمارستانەکانی دیکەی ئەم دونیایەدا گەلێ گەمەی سەیرو سەمەرە هەیە، گەلێ گەمەی وا کە نەخۆش ساغ دەکاتەوە، وەلێ بڕوامان نەدەکرد.. چونکە لەم بیمارستانەی ئێمە گەورەتر هیچ بیمارستانێکی دیکە نەبوو، وامان مەزەندە دەکرد کە ئێرە هەموو دونیابێ، لەودیو شوورەی ئەم بیمارستانەوە گەر مەملەکەتێك هەبێ" ئەوە دەبێ هەر ئەو بەهەشتە بێ کە کابرای نوورانی بەڵێنی پێداوین، دەنا بۆ بیمارستانێکی دیکەو گەمەی زۆر نەدەچووە عەقڵەوە.

شەوێکیان زۆر بێزار بووین، هەرهەموومان کۆ بووینەوە، بیرمان لەوە کردەوە کە مادامەکێ تا ئەبەد لێرە دەژینو دەخۆینو دەمرین وا باشە کە بەدوای گەمەیەکدا بگەڕێین، داوامان لە هەموو نەخۆشەکان کرد کە خەیاڵ بخەنە گەڕ، هەر گەمەیەك کە لەم بیمارستانەدا شەوانی خەوزڕانو رۆژانی پڕ لە تلانەوەمان کورتتر بکاتەوە، هیچ نەبێ تا دەمرین کەمەکێ خۆش راببوێرین، لەزەت لەو ژیانە کورتەمان بکەین، لە دوای راکێشانی ئەو هەموو تەلبەندە لە نێوان قاوشەکانی ئێمەو هی ژنەکان.. ژوانە پڕ لە ترسەکانیش ببوون بە مەحاڵ. ماوەیەك کوڕە جحێڵەکان پێیان

دەوتم نامەی پڕ لە عیشق و غەزەلیان بۆ بنووسم، دەیاندا بەو برینپێچە چڵێسەی ئامادەبوو بۆ ژەمێك خۆراك نامەیەك رەت کا بۆ قاوشی کچەکان، کەچی قەت وەڵامێکیان بۆ نەدەهاتەوە، چونکە کەسمان ناوی نەبوو، ئەو وەختەی لە برینپێچە چڵێسەکە کەوتینە گومان و پرسیمان:

(**بۆچی وەڵامی نامەیەکمان دەستگیر نابێ؟**).

بێباکانە وتی:

(**ئاخر ئەوان فێری ئەلف و بێ نەکراون**).

لە نامەی پڕ لە غەزەلی بەتاڵ وازمان هانی.

ماوەیەکیش بوتڵ و شووشەی دەرمانەکانمان کۆ دەکردەوە و پڕمان دەکردنەوە.. شووشە و بوتڵەکانمان دەگۆڕییەوە.

هاوەڵێکی نیمچەشێتمان شەیدای کچێکی چاوتیل دە جاران ویستی لە تەلبەندەکان بپەڕێتەوە و بکەوێتە دوای تارمایی کچە کە بە گران لە ژێر درەختەکاندا هەنگاوی دەنا و قەت ئاوڕێکی لێنەدەدایەوە، کە زانی کچەی چاوتیل وەك خۆی دووچاری سیل بووە، لە دوورەوە تێی دەڕوانی و دەیزانی تا دێ باریك و بنێس دەبێ، دەیزانی کە هەردووکیان ئەوەندەیان نەماوە بمرن، لە هەنگاوەکانی ورد دەبۆوە و دەیزانی مەرگ وا لە ژێر گیا و گوڵی وشکەوەبووی چیمەنەکە، وا لە دەوری هەنگاوەکانی، هەر جارە کە هاواری لێدەکرد و دەیویست لە تەلبەندەکە بپەڕێتەوە، یاساوڵێکی چەتەوڵی لێ پەیدا دەبوو.. هەر بە پاڵ تا قاوشەکە دەیهانی.. دەگریا و دەیوت:

(**دوو رۆژمان ماوە.. تەنها دوو رۆژ.. ئاخر بۆ لێناگەڕێن هەناسەی**

بۆگە نمان تێکەڵ کەین!).

ڕۆژێکیان سوێندی خوارد کە لەبری نامە دەکرێ شووشـەیەك لەو شووشەی دەرمانانە بەتاڵ بکاو بە گوڵاو بیشواتو پڕی بکات لـە فرمێسـکی خـۆیو بـە دیـاری بـۆ کچـەی چـاوتیلو وەرەمـداری بنێرێ، لەسەر بنووسێ:

(**بۆ تۆ.. فرمێسکەکانم**).

ئەی خودا چ شـەوانێکی پـڕ لـە خـەمو خـەوزڕانو چ ڕۆژانێکـی پڕ لە هاوار بوو، چ قەهرێکی گەورە، بەر لەوەی شووشـەکە پڕاوپـڕ بـێ لـە فرمێسـك، کچـە مـردو.. ئـەویش بـە دەم قریشـکەیەکەوە تـا دەستی تیا بوو شووشە فرمێسکەکەی لـە پەنجەرەیەکـەوە هەڵدایـە دەرێ، ئـەو شـەوە، تـا بـەیانی گوێمـان لـە هەنسـکی گـرتو لەگـەڵیا گریاین، بـۆ بـەیانی کـە لـە خـەو ڕابـووین، شـێتەی عاشـق سـۆمایی چـاوانی ڕژابـوون، هەرهـەموو چیمەنی بـاخەکـە زەردو پـەژمووردە بـوو، گوڵـەکانیش ژاکـاوو مـردوو، سـەیرە.. گەرچـی هێشـتا پـاییز زۆری مـابوو بگـات، بـەڵام مـن بـە چـاوی خـۆم دیـم کـە درەختـەکان گەڵای زەردیان دەباراند، دەگریاو دەیوت:

(**دەبێ فرمێسکی عاشقێکی نەخۆش چی لە باخ بکات؟**).

کـە کـەس وەڵامـی نەدەدایـەوە، پـڕ بـە ئاسمـانی بیمارسـتان هاواری دەکرد:

(**جگە لە کوشتن چی لە باخ دەکات؟**).

مـن لـە هـەموو ئـەو دەفتەرانـەی کـە لـێم دزراون چـیرۆکی ئـەو عاشـقە شـێتەم گێڕاوەتـەوە، وەلــێ داخـم ناچـێ کـە مـن نـاتوانم فرمێسکەکانی بنووسمەوەو بیخەمە دووتوێی دەفتەرەکانمەوە.

هەندێ لە نەخۆشەکان هەر بۆ خۆ خەریکردن حەبە رەنگاوڕەنگەکانیان دەدزیو وردیان دەکردن، کە دەبوون بە ئارد تێکەڵیان دەکردن، هەندێکیان هەر وەکو مەیموون خۆیان بە پانکەکانەوە هەڵدەواسیو خۆیان بەردەدایەوە سەر قەرەوێڵەکان، هەبوون سەد جاران پەنجەرەکانیان دەکردنەوەو دەیان دەخستنەوە، هەندێکیان هەر بۆ مەزاق خۆیان لە پزیشکەکان دەشاردەوەو دەچوونە بن قەرەوێڵەکان یان بە ئەنقەست خۆیان دەکرد بە نوستوو، بە کەیفی خۆیان وڕێنەیان دەکردو رقیان لە کێ بووایە، بە بیانووی وڕێنەوە داخی دڵی خۆیان هەڵدەڕشت، هەبوون بە درێژایی ئەو رۆژگارە لە پشت پەنجەرەکانەوە دەوەستانو لە ئاسۆیەکی دووریان دەڕوانی، یان ئەوەتا شەوانە لە پەنجەرەکانەوە سەریان دەبردە دەرێو لە مانگو ئەستێرەکان رادەمان، هەندێکیان هەر بۆ مەزاق دەرمانەکانی پشت سەری نەخۆشەکانی دەگۆڕیو خۆشیی لێدەهاتو قاقا پێدەکەنی کە دەیبینی نەخۆشێك بەو ئومێدەوە دەرمانەکەی دەخوات کە ساغ بێتەوە" ئەو دەرمانەی کە هی خۆی نییە، دووان لەوانەی کە میزی خوێناوییان هەبوو شووشەی پڕ لە دەرمانی پیرەمێردەکانیان بەتاڵ دەکردو پڕیان دەکردن لە میز..

ئەو وەختەی لە هەموو گەمە بێزەوەرەکانیش بێزار بوون، هەرهەموو نەخۆشەکان کەوتنە سەر راوو تەگبیر، بیریان لە گەمەیەکی دانسقەو دەگمەن دەکردەوە، گەمەیەك کە هەرهەمووان بەشدار بن، گەمەیەك کە هەرهەموویان پێی بخافڵێن، گەمەیەکی لەعنەتیو ئەهریمەنانە، هەر یارییەك کە دەرد لە دڵان دەربکات،

ئەو قاوشە ساردەمان گەرم بكاتەوە، پاش بێنەوبەردەیەكی زۆر.. رێك كەوتین لەسەر گەمەیەك كە لە هەمووان غافڵتر دەمێك بوو بیری لێدەكردەوە، گەمەیەك كە تا ئێستا نەكراوە، گەمەیەك كە بە خەیاڵی شەیتاندا نایە، فیكەیەكی لێداو لە خۆشییانا كەوتە چەپڵەكوتان و چرپاندی بە گوێی یەك دوو نەخۆشدا، ئەوانیش سەرگەرمی ئەو كەیفە بوون، هەندێ لە نەخۆشەكان هاواریان كرد:

(**چییە شەقمان برد؟**).

یەكێك لەو نەخۆشانەی كە بە نهێنی گەمەكەی دەزانی، بە بازێك خۆی هەڵدایە سەر قەرەوێلەیەك و ئەوەش وایكرد كە هەرهەموو ئاوڕی لێبدەنەوە:

(**ئێمە تا ماوین.. لێرەین.. وا نییە؟**).

هەرهەمووان وتیان:

(**وایە..**).

(**لەو گەمە پووچانەی هەریەكەو بە تەنیا دەیكات بێزار بووین**).

(**زۆریش**).

(**گەمەیەكمان دۆزیوەتەوە كە رەنگە ئەویش هەر پووچ بێ.. بەلام بێزارمان ناكات!**).

هەرهەموو بە پەرۆشییەوە پرسیمان:

(**چییە؟**).

ئەویش بە فیزێكەوە وتی:

(**گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلەكان**).

پرسیان:

(**چۆن؟**).

خۆی هەڵدایە خوارێو وتی:

(هەموو شەوێك تا ماندوو دەبین.. تا شل‌و شەکەت دەبین قەرەوێلەکانمان دەگۆڕینەوە، ئەمشەو من لەسەر قەرەوێلەکەی تۆ دەنووم‌و.. سبەی شەو تۆ لەسەر قەرەوێلەکەی منیت.. ئەو لەسەر هی ئەم دەنوێ‌و.. ئەم لەسەر هی ئەو.. با بۆمان هەبێ لە شەوێکدا سەد جاران قەرەوێلەکانمان بگۆڕینەوە).

هەرهەمووان تاوێك رامان‌و سەیری یەکدیان کرد، لە ناکاو قاوشەکە بە هات‌و هاواری هەمووان دەنگی دایەوە، بە درۆ بێ یان بە راست هەڵدەپەڕین‌و چەپڵەیان لێدەدا، هەر زۆر زوو.. دەستبەجێ‌و بە پەلە، لەو شەوەدا کە هێشتا تەواو درەنگی نەکردبوو کەوتنە سەر گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلە شەق‌و شڕەکان، وامزانی کە ئەگەر پزیشك‌و پەرستارو برینپێچەکان‌و.. خۆڵرێژو ئاشپەزەکان بەم گەمەیە بزانن سزامان دەدەن، کەچی بە پێچەوانەوە.. وای لێهات هەرهەموو ئەوانیش شێتانە بەشداری هەمان گەمە بوون، لەوە نەدەچوو هیچ گەمەیەکی دیکە بزانن، شەوو رۆژ شەقەشەقی قەرەوێلەکان هەراسانی کردم، لەوە دەچوو بە تەنها من بەو گەمەیە سەغڵەت بم، چونکە تەنها کەسێك من بووم کە نەمدەتوانی لە قەرەوێلەکەم دابەزم‌و سەرگەرمی گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلەکان بم، بگرە پیرو پەککەوتەکانیش کەم‌و زۆر لەسەر قەرەوێلەکانەوە بە زەحمەتێکەوە دادەبەزین‌و لەزەتیان لەو گەمەیە دەکرد، نەخۆشەکان لەو قاوشانەدا بەناو یەکدیدا دەخولانەوەو بەر یەکدی دەکەوتن‌و بەردەبوونەوەو هەڵدەستانەوە، قەرەوێلەکان بەر یەکدی دەکەوتن‌و گریان

دەپژاند، نەخۆشەکان بەر دیوارەکان دەکەوتن و دەبوورانەوە.

ئـــەو رۆژەی لــــە دوا دەفتـــەری چـــکۆلەی یاداشـــتەکانی بەرباخەڵمدا نووسیم:

(**لەم بیمارستانەدا جگە لە گۆڕینەوەی قەرەوێلەکان هیچی دیکەمان لەدەست نایە......**).

بەر لەوەی رستەکەم تەواو بکەم پزیشکێك هات و دەفتەرەکەی رافراند، کە ئەم رستەیەی خوێندەوە قاقا پێکەنی و هەرهەمووان وازیان لە گەمە هێنا و هاتنە کنم، یەکە یەکە دەفتەرەکەی منیان بۆ یەکدی رەت دەکردو بە غەزەبەوە نیگایان دەکردم، دەمێك بوو بۆ هەلێکی وا دەگەڕان کە بکەومە تەڵەوە، تاکە کەسێك لەو قاوشەدا منم کە خولقی ئەو گەمە بێزەورو هیچەم نییە، منێکی ئیفلیج راهاتووم کە لەسەر قەرەوێلەکەم رابکشێم و بە خەمێکەوە خەندەیەکی درۆ بخەمە سەر لێوانم و لەو گەمەیە بڕوانم، یان ئەوەتا بەسەر چەرخەکەمەوە بە نێو هەرهەمووی قاوش و راڕەوەکاندا بخولێمەوە، لەلای من پێچەکانی چەرخەکە و پێیەکانی خۆم لە یەك جوێ ناکەمەوە، دەستەکانی خۆم و هەردوو دەسکی چەرخەکە، هەناوی خۆم و مەکینەکەی، زنجیرەکان و ریخۆڵەکانی من، کوشنەکەی و پاشەڵی من، منێك کە ئیفلیجێکی زگماکیم چیم پێدەکری؟. دواجار گەر بۆ بەشداری بێ یان تۆڵە بڕیاریان دا کە کۆتایی گەمەکە بە من کۆتایی بێ. دەمزانی بیر لە مەزاقێکی شەیتانی دەکەنەوە، چاوەڕوانی مەرگ و هەناسەدان دەنێو دەردو درمدا هەرهەمووانی دڵرەق کردبوو، پاڕانەوە دادی نەدەدا، ناچار خۆم خستە بەردەستیان، ئەوان کە خۆشییان لە

گەمەیــەکی وا بێتــام دێ، بــەرگری هــیچ مانایــەکی نییــە، خــۆ سوورکردنەوە، پەل بزاوتن، لە کاتێکدا من بێ پەلم، لە پەڕۆ بێ دەســەڵاتتر کەوتوومەتــە بەردەســتان، لــە داهۆڵێـك زەلـیلتر، ئـەو کاتانەی تەواو لە گەمەی گۆڕینـەوەی قەرەوێلـەکانی خۆیـان بێـزار دەبن" دێنە گژ من، ئەو شەوانەی کە یەك دوو قەرەوێلە لە گەرمەی ئەو گەمەیەدا لێك هەڵدەوەشان، هەر زوو بە فەرمانی پزیشکەکان نـازانم لـە کوێـوە قەرەوێلـەی تازەیـان دەهـانی، مـن یـەکێك بـووم لەوانەی لە هەر شەوێکدا قەرەوێلەکەمیان دەشکاندو دەیانگۆڕی، دوای ئەوەی تەواو شەکەتو ماندوو دەبوون، شەڵاڵی ئارەقە دوا گەمەیان بە من کۆتایی دێ، بە شاگەمەیان ناو دەبردو کۆتاییـان بـە شـەوی درێـژی گەمـەی گۆڕینـەوەی قەرەوێلـەکان دەهـانی.. نـە جارێكو.. نە دوو.. نە دەو.. نە سەدو.. نە هەزار، چاوەڕێ دەکەم کــە شــەوێك بــێو بێــزار بــن، واز بهێــنن، وەلــێ مەحاڵــە.. بــە هەرهەموویان دێنو ناوەڕاستی قاوشەکە چۆڵ دەکەنو بازنەیەك بـە دەورمـدا دەکـەنو هەڵقاوهـەڵق دەخولێنـەوە، بـە هـەزار چـاو سـەیرم دەکـەنو بابەخولـەم پێدەکـەن، بـە چـەپ.. بـە راسـت.. لەوســەری قاوشــەکەوە بــۆ ئەوســەری هــەر بــە شــەقو پــاڵ قەرەوێلەکەم دەدەنە پێش خۆیانو.. راوەدووم دەنێن، دەنێو ئەو هەراو هەنگامەیەدا، شەوی وا هەیە، یەکێك هەناوی دەپچڕێو ئەو دیکەیان دڵی دەوەستێ، جاروبار کە توندو بەرك بەر دیوارەکان دەکەوم، بەر قەرەوێلەکانو بەر نەخۆشەکان.. رادەتەکمو هەڵتەكو داتەك بەرز دەبمەوە، کە لەسەر قەرەوێلەکەوە دەپەڕم، باوەشم بۆ دەگرنــەوە، ئــەو جارانــەش کــە دەکــەومو شــوێنێکم دەشــکێ،

دەســـتوبرد پزیشـــکەکانو برینپێچـــەکان گەرماوگـــەرم بـــۆمی دەگرنـەوە، ئەگـەر برینـداریش دەبـووم: سـەرم، چـەناگەم، لـووتم، تـەویڵم.. زۆر بـە پەلـە بـۆم تیمـار دەکـەن، هەنـدێ جـار وەهـا دەورم دەگـرن کـە ئیـدی هەناسـەم بـۆ نـەدرێ، هـەوای پـاکم لێـدەبڕنو دەبووڕێمـەوە، هەنـدێ جاریش تـا پەنجەیـەکی شـکاوم دەگرنـەوە، دوو پەنجـەی دیکـەم دەشـکێنن، کـە دەپـەڕیمو بـەر نەخۆشـەکان دەکـەوتم، دایاندەپلۆسـیم، نـە جارێـكو.. نـە دوو.. نـە دەو.. نـە سـەدو.. هـەزار خێـلو گێـژ وەك فرفرۆکـە بـە دەوری خۆمـدا دەمخولێننـەوە، ئـەو نەخۆشـانە هـەرگیزاو هـەرگیز لـەو شـاگەمەیە وەڕسو بێزار نابن، پێم دەوتن:

(**لەوانەیە ناو هەناوم بپچڕێو بمرم..!**).

پزیشکەکان دەیانوت:

(**ئەوەیان بۆ تۆ باشترین دەرمانە، تا پتر بخولێیتەوە، پتر خوێن لە دەمارەکانتا کەف دەکاو دەگەڕێ، گەر ماوەیەکی تر لەم گەمەیە بەردەوام بین، لەوانەیە بکەویتەوە سەر پێی خۆت..!**).

یەکێك لە هاوەڵە دڵڕەقەکانم دەیوت:

(**دڵ لە دڵ مەدە.. تۆ جێی بایەخی هەموومانی، هەرهەموو گەمەکان بـەو شـاگەمەیە لەگـەڵ تـۆدا کۆتـایی دێ، کـە دەتخولێنینـەوە هـەر هەموومان چاومان لەسەر تۆیە، هەموو هەستو نەستمان، لەم کاتەدا تۆ خەیاڵی خۆش بکەرەوە، دەتوانی لە رووخساری ئێمە ورد بیتەوە کە چـۆن هەرهەموو دەموچاوەکان دەنێو یـەك پنتـدا کـۆ دەبنـەوەو دەتوێنـەوە، وا هەست بکە کە خۆت سەرداری هەمووانی، وا بزانە دەفڕیت، لەبری ترسو تووڕەبوون باڵەکانت لێك بدەو لەوانەیە بفڕیت..!**).

چەندە پتر دەیانزانی من بەو گەمەیە قەڵسم، ئەوەندە پتر بابەخولەم پێدەکەن و پتر دەمدەن بە دارو دیواردا، لە دوای هەر لەهۆش خۆچوونێکم کە وەئاگا دێمەوە، دەموچاوم ئاوپرژێن دەکەن، دەڵێن:

(**ئەها وا ئەمشەویش لە خۆشیانا بووراتیەوە!**).

هەمیشە لە نێو ئەو لەهۆش خۆچوونانەدا ئەو کچە کراس شینە دێتەوە خەونم، دواجار کە رادەکەم بە دوایدا، دەنێو بێشەڵانەکە لێم بزر دەبێ، لە پاش گەڕانێکی زۆر، کتوپڕ دەبۆوە بەو پڵنگە بەڵەکەی جاری جاران و دەیخواردم.

جارێکیان پێیان وتم:

(**مادامەکێ گەمەت ئەوەندە لا خۆشە، خولانەوەکانت بژمێرە، بزانە لە کامە ژمارەدا دەبوورێیتەوە، کە بێدار بوویتەوە پێمان بڵێ و ئێمە لەو ژمارەیەوە بۆتی حیساب دەکەین و سەرلەنوێ دەست پێدەکەینەوە!**).

من لە خەم و قەهری ئەو گەمە پووچە دەگریم و کەچی ئەوان پێم دەڵێن:

(**واز لە گریانی خۆشی بێنە و پێبکەنە!**).

بە هەزاران دەست خۆم و قەرەوێلەکەم دەخولێننەوەو.. دەخولێننەوەو.. دەخولێننەوەو.. دەخولێننەوە.. تا دەبوورێمەوە. من دەمویست پێیان بڵێم:

(**من لەو گەمەیە ماندووبووم و خەریکە دەمرم، گوناهی من نییە کە ناتوانم لە گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلەکان بەشدار بم.. ئاخر گوناهتان دەگاو من ئیفلیجم!**).

وەلێ کە دەم هەڵدێنم زمانم تەتەڵە دەکاو دەمم گۆ ناکات، خۆ

لەوەش دەچێ من قسەم بیرچووبێتەوە، ناچار هەموو جارێك دوای گریانێکی قووڵ، هەر بە درۆ بە روویاندا دەخەنمەوە تا ئەو حەڵەی دەبووریمەوە.

من دوا دەفتەری ئەم سەرگوزشتەو یاداشتە بێ سەروبەرانە، ئەم رستە پچڕپچڕانە دەخەمە ناو بەرمیلی زبڵ، ئەوە خودایە کەسێك هەر بە رێکەوت لە دەرەوەی ئەم بیمارستانە دەستی بکەوێ‌و هەڵیبگرێتەوە، من تا هەنووکەش وام لەم بیمارستانەدا، نازانم تا کەی هاودەردەکانم لە گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلەکان بێزار دەبن، ناشزانم ئاخۆ ئەم دەفتەرە چکۆلانەیەشم وەکو ئەوانی دیکە دەدزرێ یان نا، من ئیفلیجم‌و لێرە کەوتووم، جگە لە مەرگی خۆم چاوەڕێی هیچی دیکە نیم، من نازانم، لەسەر ئەم ئەرزە، ئەم بیمارستانە وا لە کوێ، نەخشەیەك نادۆزمەوە تا شوێنەکەی دەستنیشان بکەم، نازانم چ ناوو نیشانێکتان بۆ هەڵدەم تا بمدۆزنەوەو بەزەیی واتان لێبکات لەم گەمە بێزەوەرە قورتارم بکەن، من ناوێکم نییە.. ئەگەر هەر هەموو بیمارستانەکان گەڕابن.. بگەڕێن، من لێرەم.. چاوەڕێتانم.. ئەم یاداشتە هاوارێکە.. هاواری کەسێکی بێ کەس.. بێ هاوەڵ.. بێ دایك.. بێ خوشك.. بێ باوك‌و برا.. کەسێك کە هەر بە زگماك ئیفلیجم.. کەسێك کە چەندەمین جارە سەرگوزشتەو چیرۆك‌و هاواری خۆم بنووسمەوەو.. کەچی لێمی دەدزن.. ئەرێ کەسێك لە دەرەوەی ئەم بیمارستانە هەیە.. دەترسم تا ئێوە دەگەن من بمرم.. گەر لە پاش مەرگیشم من بدۆزنەوە ئەوە رۆحم ئاسوودە دەکەن.. من لێرەم.. ئێرە کوێیە؟ نایزانم!.

ئەوەتا پزیشکێك بە تاو رووەو لای من دێ، لەوە دەچێ بە گومانەوە تێم بڕوانێ، دەترسم نەهێڵێ دوا نهێنیی ئەم بیمارستانە بدرکێنم، گەر دەفتەری یاداشتەکانم لێ زەوت بکات، دەفتەرێکی دیکە پڕ دەکەمەوە، دەیخەمە ناو بەرمیلی زبڵەکان.. وا هات.. گەر ئەم دەفتەرەتان دۆزییەوە.. هاوارە فریام کەون.. گەمەی گۆڕینەوەی قەرەوێلەکان دەمکوژێ.. هاوارە.. بگەنە هاوارم.. من ئەوەتا لێرەم.. بەلام ئێرە کوێیە؟ نایزانم.. ئەوە هات.. بە پڕتاو.. فریا......

(1996 - 2000)

سلێمانی